

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2023-0000089735

Datum

14 februari 2023

Opgesteld door

Samengewerkt met

CZW, OIV, AIVD, COM, BZ,
JenV, NCTV, MIVD, Def, VWS,
AFM, NVWA,
Kansspelautoriteit,

Bijlage(n)

1

Aan
Van

Minister en Stass BZK
DenB

nota

Beantwoording Kamervragen Kamerlid Omtzigt sociale
media portalen

Aanleiding

Op 29 december 2022 heeft het lid Omtzigt (Omtzigt) Kamervragen gesteld aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Justitie en Veiligheid, van Defensie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister-president over de mogelijkheid dat de Nederlandse overheid toegang heeft of had tot portals voor het aangeven van desinformatie bij sociale media.

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord op bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen en op ondertekening door MBZK, mede namens SBZK.

Kern

- De vragen zijn gesteld door het Kamerlid Omtzigt, n.a.v. eerdere antwoorden op vragen van het Kamerlid Van Houwelingen over de escalatiekanalen van het desinformatieteam van BZK bij sociale media bedrijven tijdens verkiezingen en een verzoek van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken om de Kamer te informeren over de vraag of de Nederlandse regering, net zoals de regeringen van Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten, toegang heeft tot enerzijds de portal van Meta waarin direct desinformatie gemeld kan worden, en anderzijds vergelijkbare faciliteiten die door grote online platforms zoals Twitter worden aangeboden.
- In de beantwoording wordt ingegaan op de organisaties bij de Rijksoverheid die een 'trusted flagger' status, of vergelijkbare status, hebben bij sociale media platformen, en op ministeries die anderszins meldingen hebben gedaan bij deze bedrijven.
- Er bestond geen overzicht van organisaties bij de rijksoverheid die contact hebben met online platformen, meldingen doen, of een speciale status (trusted flagger) hebben. Er is daarom via verschillende interdepartementale netwerken uitvraag gedaan voor de beantwoording van deze vragen. Ook is bij Google, Meta, Twitter en TikTok uitgevraagd welke Nederlandse overheidsorganisaties een trusted flagger status hebben. Alleen van Twitter is ondanks verschillende pogingen geen reactie ontvangen.
- Uit deze uitvraag is niet gebleken dat zbo's anders dan de AFM en Kansspelautoriteit een speciale status hebben of hadden. Er is geen uitvraag gedaan bij alle individuele zbo's.

- Op 13 januari 2023 is een uitstelbericht naar de Kamer verzonden. Voor de beantwoording van de vragen was vanwege het kerstreces en benodigde interdepartementale afstemming meer tijd nodig.
- Eerdere antwoorden op Kamervragen over hetzelfde onderwerp zijn ook ondertekend door MBZK mede namens SBZK.
- De vragen worden niet mede namens de overige genoemde bewindspersonen verstuurd, maar wel voorgelegd aan betrokken bewindspersonen.

Mondelinge Vragenuur en toezeggingen

De vragen zijn daarna aangepast n.a.v. de volgende toezeggingen tijdens het MV van 14 februari:

- Beantwoording deze week.
- De staatssecretaris zegt toe aan het lid Omtzigt dat er een lijst met overheidsorganisaties terugkomt in de beantwoording (in plaats van voorbeelden van organisaties). Niet alleen de overheidsorganisaties zullen worden genoemd, maar ook de sociale media platformen waar deze overheidsorganisaties een trusted flagger status hebben.
 - Tabel toegevoegd bij vraag 3, p. 4. De politie wordt hier niet in genoemd om ruimte te bieden aan toelichting op het unieke karakter van hun status.
- De staatssecretaris zal na vraag van het lid Omtzigt nagaan of de AIVD, MIVD en NCTV een trusted flagger status hebben.
 - Dit wordt benoemd in het antwoord op vraag 2, p. 3.
- De staatssecretaris zegt toe werkinstructies te delen waar dit kan.
 - Er zijn op dit moment geen deelbare werkinstructies. BZK heeft geen formeel vastgestelde instructie en voor andere vormen van content kunnen werkinstructies niet worden gedeeld. Het betreft instructies over het doen van meldingen over strafbare of onrechtmatige content. Deze instructies zou iemand kunnen gebruiken om handhaving te ontwijken.
- De staatssecretaris zegt toe in de schriftelijke beantwoording na te gaan of NL opdracht heeft gegeven tot verwijdering van desinformatie.
 - We kunnen een verzoek doen, geen opdracht geven.
 - Toevoeging op p. 5: "Dit is dan ook niet gebeurt".
- De staatssecretaris zegt toe in de schriftelijke beantwoording in te gaan op de wijze waarop deze trusted flagger statussen tot stand zijn gekomen.
 - Voor de wijze waarop de status van BZK tot stand is gekomen wordt verwezen naar vorige Kamervragen.
 - Overige statussen zijn tot stand gekomen in overleg tussen platformen en deze organisaties en dienen ter ondersteuning van de uitvoering van vastgestelde verantwoordelijkheden en taken van deze organisaties. De taak van deze organisaties en hun wettelijke grondslagen zijn daarbij het uitgangspunt geweest.
- De staatssecretaris zegt toe aan het lid Leijten (SP) om terug te komen op de vraag of het wenselijk is dat het ministerie vraagt om te verwijderen in plaats van te weerspreken.
 - Toevoeging op vraag 3, p. 4-5

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Onze referentie
2023-0000089735

Datum
14 februari 2023

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Beantwoording Kamervragen over de mogelijkheid dat de Nederlandse overheid toegang heeft of had tot portals voor het aangeven van desinformatie bij sociale media